

πῆρξε παλαιός μου στρατιώτης· ἔχει ὁ Θεὸς καὶ δι' ἐμέ».

Μυστήριον ὑπάρχει καὶ μέχρι τῆς σήμερον ὁ θάνατος αὐτοῦ· οἱ μὲν ἰατροὶ εἶπον τυχαίαν τὴν αὐτοχειρίαν, ἕτεροι δέ τινες καὶ ἠμφισβήτησαν αὐτήν. Ἐγὼ ὅμως, ὅστις καὶ τὸ τραῦμα καὶ τὸν νεκρὸν καὶ τὴν θέσιν εἶδον, οὔτε τότε ἐδίσταζον οὔτε νῦν διστάζω. Σταθεὶς πρὸ κατόπτρου, εἰσήγαγε τὸ στόμιον πιστολίου εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ πυροβολήσας κατέπεσεν ὑπτιος, ἐνῷ τῆς κατακερματισθείσης κεφαλῆς τὰ τρίμματα διεσκορπίσθησαν περὶ τοὺς τοίχους καὶ τὴν ὄροφν. Διὰ τί δὲ ἐγένετο αὐτόχειρ; Περισεναγαγὼν καὶ ἀνακρίνας ἐπιμελῶς καὶ τὰ βῆκη τῶν ἐγγράφων αὐτοῦ, οὐδὲν ἀνεκάλυψε, οὐδεμίαν εὐρον σημείωσιν, οὐδὲν σύμπτωμα μελετηθείσης αὐτοκτονίας διέγνων.

Συνήθειαν ἔχων νὰ ἐπισκέπτωμαι αὐτὸν καθ' ἑκάστην, ἠναγκάσθην, διὰ παρεμπροσούσαν δεινὴν νόσον τῆς μητρὸς, ἣ τις καὶ ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὸν τάφον, νὰ ἐλαττώσω τὰς ἐπισκέψεις. Τὴν δὲ προτεραίαν τοῦ ἀξιοθρηνητοῦ συμβάντος, μεταθὰς εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, εὗρον αὐτὸν ἐξερχόμενον. Μόλις δὲ ἰδὼν με καὶ στριχθεὶς ἐπὶ τοῦ βραχίονός μου ἤρξατο περιγράφων τὴν πορείαν τῆς ἐξουσίας, ἣν παριστῶν ἐθνοβλαβῆ, διηρμήνευε θαθεῖαν λύπην διὰ τὰ γινόμενα. «Ποτὲ δὲν ἤλπιζον. εἶπε πρὸς τοὺς ἄλλοις, ὅτι μετὰ τὴν αἰσίαν ἔκβασιν τοῦ κινήματος τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ τὴν εἰλικρίνειαν τῶν ἡμετέρων σκοπῶν, θὰ ἐλάμβανον τοιαύτην τροπὴν τὰ πράγματα». Καὶ τοιαῦτα λέγων, ἤλθε μέχρι τῆς οἰκίας τοῦ πρώην αὐθέντου Μιχαὴλ Σούτσου, ὅπου σταθεὶς ἀπέσυρεν ἀπὸ τοῦ βραχίονός μου τὴν δεξιάν καὶ ἐπισφράγισε τὸν διάλογον διὰ τῶν λέξεων τούτων· «Ὅσον βλέπω ὅτι ἐφέραμεν εἰς κίνδυνον τὴν πατρίδα, ὅπως διοικῆσθαι σήμερον αὐτὴν ὁ υἱὸς τῆς... (οὕτως ἐπωνόμαζεν ἑα τῶν τότε ὑπουργῶν), μ' ἔρχεται νὰ σκοτωθῶ ἀπὸ τὴν ἀδημονίαν μου». Μεταγράφω δὲ τὰς λέξεις ταύτας ἀναλλοιώτως, ὅπως ἐσημείωσα αὐτὰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἀπαισίου γεγονότος.

Καὶ αὐτὸς μὲν κατέλυσε ἀκλεῶς τὸ εὐκλεῆς αὐτοῦ στάδιον, ἐγὼ δὲ πιστεύω ὅτι ὀλίγους αὐτοῦ ἔσχεν ἡ Ἑλλάς ἐναμίλλους τὴν φιλοπατρίαν πρὸς τὸν Ἀνδρέαν Λόντον.

Ν. ΔΡΑΦΟΥΜΗΣ.

Ἡ ἐπομένη πραγματεία ἀνήκει εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἐν Παρισίοις γενομένων χέρι τῶν ἐργατῶν δημοτικῶν μαθημάτων ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς πρώην Ἀυτοκρατείας Εὐγενεῖας, ἐγράφη δὲ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Κ. Οὐδέδωγτων.

Σ. τ. Δ.

ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΛΗΨΕΩΝ

Σπάνιον πρᾶγμα ἦτο ἄλλοτε παρ' ἡμῖν ἡ μελέτη τῆς φιλοσοφίας. Ὅτε πρὸ δύο αἰῶνων συνέταξεν ὁ Μολιέρως τὴν κωμῶδιαν τοῦ Bourgeois Gentilhomme, ἠθέλησε νὰ παρεστῆσθαι

ἀπλοῦν πολίτην κακῶς μὲν καὶ ἀδεξίως ἀπομιμούμενον τὰ ἔθιμα τῆς ἐπιφανεστάτης ἀριστοκρατίας, θέλοντα δὲ βραδύτερον νὰ προσαποκτήσῃ εὐγενεῖς τρόπους, αἰσθητικὴν κρίσιν, ἐπιστήμην, ἐνὶ λόγῳ φιλοσοφίαν Ὅ,τι κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ὑπελαμβάνετο μωρία ἀξιογέλαστος, κατέστη νῦν πραγματικὴ ἀλήθεια. Καὶ ἐν Παρισίοις καὶ πανταχοῦ τῆς Γαλλίας διοργανοῦνται σύλλογοι ὅμοιοι τοῖς ἡμετέροις, εἰς τοὺς ὁποίους ἀδρότατον συνεισφέρει τὸν ἑαυτῆς ἔρανον καὶ ἡ φιλοσοφία. Τὴν αὐστηράν τῆς φιλοσοφίας φωνὴν ἀκούουσιν ἤδη οἱ τίμιοι τεχνίται καὶ οἱ χρηστοὶ χειρῶνακτες τῶν Παρισίων, οἱ οὐδέποτε ἄλλοτε συνειθίσαντες τὸ οὐς εἰς τὰς ὑψηλὰς θεωρίας καὶ εἰς τὰ σπουδαῖα αὐτῆς παραγγέλματα. Οὕτω θέλει ὁ τῆς προόδου νόμος ὁ πάντας ἀδιακρίτως τοὺς ἀνθρώπους καλῶν εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἀπὸ τῆς παιδείας ὠφελημάτων. Οὕτω θέλει καὶ αὐτὸ τὸ πνεῦμα τῆς φιλοσοφίας ἣτις εἶναι ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἡ μᾶλλον, ἡ μεγίστη φιλαλήθεια ὑπουργοῦσα τῇ μεγίστῃ φιλανθρωπίᾳ.

Οἰαδήποτε καὶ ἂν ὑπάρχῃ ἡ ἀτομικὴ καὶ ἡ κοινωνικὴ ἡμῶν κατάστασις, ἅπαντες ἀναντιβῆρῆτως ἔχουμε καθήκον ἕμα καὶ συμφέρον νὰ διαγινώσκωμεν τὴν ἀλήθειαν, τὸ βεβαιοτάτον τῶν ἀγαθῶν. Ἡ κτήσις τῆς ἀληθείας καθίστησιν ἡμᾶς μεγάλους, ἰσχυροὺς καὶ εὐδαίμονας· καὶ αὐτὴ ἡ ἀτελής θεωρία τῆς ἐξαρκεῖ πολλάκις ἵνα ἐνισχύσῃ καὶ εὐφράνῃ ἡμᾶς ὡς χορηγοῦσα τὴν εἰρήνην τοῦ πνεύματος ἐν τῇ ἀγνότῃ τῆς διανοίας. Περὶ τῆς ἀληθείας λοιπὸν θὰ λαλήσωμεν σήμερον ὅπως καταστῶμεν ἰκανώτεροι μὲν νὰ τὴν διακρίνωμεν, ἀξιώτεροι δὲ νὰ τὴν ἀποκτήσωμεν. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ θὰ καταπολεμήσωμεν ἀπὸ κοινοῦ τὸ πρότιστον τῶν αἰτίων τὰ ὅποια βλάπτουσιν αὐτὴν καὶ ἀναχατίζουσι τὴν διάδοσίν της, τουτέστι τὴν πλάνην, ὑπὸ τὴν καθολικωτέραν καὶ ἐπικινδυνωτέραν μορφήν, τὴν ὀνομαζομένην συνήθως *πρόληψιν*.

Πολλὴ πολλαχοῦ γίνεται κατάχρησις τῆς λέξεως «*πρόληψις*». Τινὲς ἀλόγως κακίζουσιν ὡς προλήψεις τὰ ἀδρότατα τῶν αἰσθημάτων, τὰ ἀπαραίτητα εἰς τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν καὶ ὧν ἂνευ ὁ βίος θὰ ἦτο ἀφόρητος. Τίς δὲν ἤκουσε τοὺς πρόωρα ἐξημβλωμένους τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν σκόπτοντας ἀγερώχως καὶ χαρκακτηρίζοντας ὡς φρενακισμὸν δῆθεν καὶ πρόληψιν τὸ εὐγενὲς αἰσθημα τοῦ ἔρωτος, τῆς φιλίας, τοῦ σεβασμοῦ, τῆς ὑπολήψεως, καὶ αὐτῆς τῆς οἰκογενειακῆς ἀγάπης; Οἱ οὕτω λαλοῦντες τοῦτο μόνον ὁμολογοῦσιν ὅτι δὲν καταλαμβάνουσι τί λέγουσιν. Ἄλλοι πάλιν χεῖρονες τῶν πρώτων δὲν ὀκνοῦσι νὰ ἀποκαλέσωσι προλήψεις τὰς εὐγενεῖς καὶ γενναίας τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος προκαταλήψεις, τὴν ἐνδύμυχον ἱεράν πεποιθη-